

Laimutė Jakavonytė

Užsienio autorių darbų apie Kierkegaardo knygą *Baimė ir drebėjimas* trumpa apžvalga

Johansen,-Kjell-Eyvind. Kierkegaard on Religious Belief and Risk. *Kierkegaardiana*-1998; 19, 43-57.

Johansen,-Kjell-Eyvind teigia, kad be rizikos nėra tikėjimo. Autorius nesutinka su Kierkegaardo mintimi, kad tikėjimas yra didesnė rizika, negu netikėjimas. Kierkegaardo rizikos faktoriaus įvertinimas yra grindžiamas aksioma, kad tikėjimas visada suponuoja skepsio dozę, o tai ir sukuria rizikos faktorių, Johansen teigia, kad toks skepticizmo įteisinimas iš vidaus griaua Kierkegaardo poziciją apie tikėjimą, kaip riziką, nes jei esi skeptiškas, tai nėra rizikos, juk kuo gali nusivilti, jei nebuvai tikras?

Stewart,-Jon. Hegel's View of Moral Conscience and Kierkegaard's Interpretation of Abraham. *Kierkegaardiana*-1998; 19, 58-80

Stewart,-Jon sako, kad arba Kierkegaardas pacituoja Hegelį nevietaje ir beprasmiškai, nes Hegelio teisės filosofijoje esantis „Gėris ir sąžinė“, kur Hegelis apibrėžia žmogų tik kaip individą ir šią apibrėžtį apibrėžia, kaip „moralinę blogio formą“, yra nukreiptas į visiškai kitus tikslus, kad parodyti, jog tik politinis gyvenimas ir žmogus kaip pilietis yra blogio nugalėjimas. Gi iš Hegelio pozicijų paties Kierkegaardo pozicija lengvai susiveda į absurda.

Abraomo istorija (Pradžios 22) yra interpretuojama daugelio autorių.

Jackson,-Timothy-P. [Is Isaac Kierkegaard's Neighbor? "Fear and Trembling" in Light of William Blake and "Works of Love", *Annual-of-the-Society-of-Christian-Ethics*. 1997; 17, 97-119] pvz. Sako, kad William Blake populiarė poetinė versija ir jo tapytas paveikslas parodo siaubą, bet nevaizduoja nuolankumo ir atsidavimo į Dievo rankas, Pats Kierkegaardas savo „Meilės darbuose“ akcentuodamas meilę savo artimui, kaip vienintelę meilės Dievui egzistavimo formą šioje ašarų pakalnėje prieštarauja Johannes de Silentio pasakojimui apie Abraomą.

Jackson,-Timothy-P. Sako, kad gal šią istoriją, papasakotą Johannes de Silentio reikia priimti kaip Kierkegaardiškos ironijos pavyzdį, juk Dievas negalėjo reikalauti tokios kraugeriškos aukos rimtai, tai tik ironiškas būdas „sudrebinti“ religinėje ritualų rutinoje paskendusį Abraomą.

Blanchette,-Oliva. "The Silencing of Philosophy" in *Fear and Trembling and Repetition*, Perkins, Robert L (ed)

Blanchette atstovauja visiškai priešingą požiūrį, kad Baimė ir drebėjimas – tai pats geriausias Kierkegaardo išpuolis prieš Hegelišką panlogizmą ir sistemos suabsoliutinimą. Straipsnyje lyginamas visiškai skirtingas dviejų autorių supratimas, kas yra dvasia.

EMMANUEL,-Steven-M Kierkegaard's Pragmatist Faith. *Philosophy-and-Phenomenological-Research*. 1991; 279-302

EMMANUEL, S.M teigia, kad Kierkegaardo tikėjimo paradoksas parodo, kad protas bejėgis įrodyti, kad krikščionių tikėjimas ir tiesa yra vienas ir tas pats, tai praktinis išskaičiavimas (Paskalis: Dievas ir Šėtonas žaidžia kauliukais), kad tikinčiojo šansas būti išganytam ir pasiekti amžinojo gyvenimo palaimos išauga yra pragmatinis tikėjimo pagrindas, kurio Kierkegaardas nepaneigia. *Baimė ir drebėjimas* yra interpretuojama, kaip Kierkegaardo nesamoningai išgrįstas kelias į etinį nihilizmą.

Evans, -C-Stephen. "Faith as the Telos of Morality" in *Fear and Trembling and Repetition*, Perkins, Robert L (ed)

Evans sako, kad tradicinis aiškinimas, kad religinis tikėjimas reikalauja veiksmų, nesuderinamų su morale, yra paviršutiniškas ir neteisingas. Tikėjimas nesusiveda į moralę, iki jos niekad nenusileidžia. Kierkegaardo „žinia“ skaitytojui yra paprasta ir kartu labai sudėtinga: tikėjimas išsprendžia neišsprendžiamas moralės problemas (laisva valia ir predestinacija), tikėjimas suteikia moralei telos, kuris suteikia ir išbaigtumo moralei ir atspirtį etikai. Gyvenant tikėjimu, moralė transformuojasi, bet nenustoja savo pagrindinio vaidmens žmogaus gyvenime ir būtinybė rinktis gerą tikėjime išlieka.

ADAMS, -Robert-Merrihew. *The Knight of Faith. Faith-and-Philosophy*. 1990; 383-395.

ADAMS, -Robert-Merrihew teigia, kad tai geriausia Kierkegaardo knyga apie meilę. Mylintis turi atstumti ir priimti tą, kurį myli, tuo pačiu metu ir tai ir yra didysis tikėjimo paradoksas etikos požiūriu. Religinis gyvenimas yra prisirišimas ir atsidavimas meilėje, tai ir norėjo pasakyti Kierkegaardas.

Mooney, -Edward. "Art, Deed, and System" in *Fear and Trembling and Repetition*, Perkins, Robert L (ed)

Mooney irgi sako, kad tai poetinė lyrika, nors ir dialektinė, bet ne sistematizuotas mokslinis darbas, todėl visos vėlesnės interpretacijos yra perdėtas sumokslinimas ir perdėtas sureikšminimas Kierkegaardo teiginių.